

ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА
ФАКУЛЬТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ЕКОНОМІКИ
Кафедра фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку

ФІНАНСОВА БЕЗПЕКА ДЕРЖАВИ
Силабус навчальної дисципліни

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	Третій (доктор філософії)
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальність	072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
Освітня програма	Доктор філософії з фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку https://surl.li/kqaclo
Статус дисципліни	Вибіркова
Форма навчання	Заочна
Рік підготовки, семестр	2 курс, 3 семестр
Обсяг дисципліни	3,0 кредитів ЄКТС / 90 годин, у тому числі, самостійної роботи – 76 годин, лекційних – 8 годин, семінарських – 6 годин
Форма семестрового контролю	Залік
Мова викладання	Українська
Інформація про викладачів	Лекції, семінарські заняття, консультації: Шевчук Інна Володимирівна – доктор економічних наук, професор, завідувач науково-дослідної частини, професор кафедри публічного управління та адміністрування innashevchuk555@gmail.com Профілі у наукових базах даних: Google Scholar https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=7yyI6twAAAAJ SCOPUS Author ID https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57210564950 ORCID https://orcid.org/0000-0001-9062-8907

	Web of Science https://www.webofscience.com/wos/author/record/14225938
Розміщення курсу	Google classroom
Консультації	Офлайн консультації: згідно із затвердженим розкладом; Онлайн консультації: за попередньою домовленістю електронною поштою та Google meet у робочі дні з 9.00 до 17.00; Консультації до екзамену: напередодні екзамену згідно із затвердженим розкладом.

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни

Програмні компетентності, які здобуваються під час вивчення навчальної дисципліни	Загальні компетентності ЗК 01. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 05. Здатність розв'язувати комплексні проблеми у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку на основі системного наукового світогляду, професійної етики, загального культурного кругозору. Спеціальні компетентності СК 04. Здатність застосовувати цифрові інструменти й інформаційно-аналітичні програмні продукти та системи для обґрунтування, підтвердження/спростування гіпотез та визначення тенденцій розвитку об'єктів дослідження у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.
Програмні результати навчання	ПР 02. Мати концептуальні та методологічні знання з фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку і на межі предметних галузей, а також демонструвати дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку, отримання нових знань та/або здійснення інновацій.
Місце дисципліни в логічній схемі	Дисципліни, що передують вивченню: «Актуальні проблеми теорії та практики фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку», «Управління фінансами: мікро і макрорівень».
Зміст навчальної дисципліни	Тема 1. Фінансова безпека держави та її компоненти Тема 2. Принципи регулювання фінансової безпеки держави Тема 3. Теоретичні засади забезпечення бюджетної безпеки держави Тема 4. Боргова та валютна безпека держави Тема 5. Банківська безпека держави
Рекомендовані джерела для вивчення навчальної дисципліни	Основні джерела - Конституція України: Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text - Бюджетний кодекс України: Кодекс України від 08.07.2010 № 2456-VI URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#Text - Податковий кодекс України: Кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text - Бюджетно-податкова безпека (у схемах і таблицях): навч. посіб./

за ред. Г.В. Миськів. Львів: ЛьвДУВС, 2021. 276 с.

5. Варналій З. С. Економічна та фінансова безпека України в умовах глобалізації. Київ: Знання України, 2020.

6. Васильців Т. Г. Економічна безпека суб'єктів підприємництва: підручник / Варналій З.С., Васильців Т.Г., Лупак Р.Л. та ін. Чернівці: Технодрук, 2020. 458 с.

7. Гриненко В. В. Основи безпеки бізнесу: конспект лекцій з навчальної дисципліни. Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2021. 68 с.

8. Давиденко Н. М., Мрачковська Н. К. Фінансова безпека держави: навч. посіб. Київ: Редакційно-видавничий відділ НУБІП України, 2020. 350 с.

9. Економічна безпека суб'єктів підприємництва: підручник / З.С. Варналій, Т.Г. Васильців, О.І. Ілляш та ін.; за ред. З.С. Варналія. Чернівці: Технодрук, 2020.

10. Забезпечення національної безпеки за основними напрямками життєдіяльності України: навчальний посібник: у 2-х ч.: Ч. I / В. А. Омельчук, М. П. Стрельбицький, С. Г. Гордієнко та ін.; за заг. ред. А. М. Кислого і М. П. Стрельбицького. Київ: Міжрегіональна Академія управління персоналом, 2021. 304 с.

11. Іванов Н. С. Економічна безпека: навч. посібник. Кривий Ріг: ДонНУЕТ, 2020. 139 с.

12. Коковіхіна О. О. Фінансова безпека: Конспект лекцій. Харків: УкрДУЗТ, 2021. 102 с

13. Кузенко Т. Б. Фінансова безпека підприємства: навч. посіб. Харків: ХНЕУ ім. С.Кузнеця, 2020. 123 с.

14. Марченко О. М., Пушак Я. Я., Ревак І. О. Фінансова безпека держави: навч. посібник. Львів, 2020. 356 с.

15. Мельник С. І. Управління фінансовою безпекою підприємств: теорія, методологія, практика: монографія. Львів: «Растр-7», 2020. 384 с.

16. Правове регулювання національної безпеки: навч. посіб./ О.Г. Боднарчук, О.І.Боднарчук, М. В. Глух, А.В. Гарбінська-Руденко; Державний податковий університет. Ірпінь, 2024. 202 с.

17. Усік П.С., Буравченко К.О. Безпека банківських систем: навч. посіб. / П.С. Усік, К.О. Буравченко; М-во освіти і науки України, Центральноукр. нац. техн. ун-т. Кропивницький: ЦНТУ, 2022. 194 с.

18. Фінансова безпека держави: навч. посіб./ [Ситник Н.С., Гукалюк А.В., Стасишин А.В., Слобода Л.Я.] Львів: ЛНУ імені Івана Франка. 2024. 680 с.

19. Чайковський Я. І. Ч 15 Банківські технології і продукти: навчальний посібник. Тернопіль: ЗУНУ, 2021. 172 с.

Допоміжні джерела

1. Andriyiv Nataliya, Zachepa Andriy, Petrukha Nina, Shevchuk Inna, and Berest Ihor, Information Aspects of Changes in the Labor Market of the EU and Ukraine in the Context of Ensuring Safety Through COVID-19. International Journal of Computer Science and Network Security, VOL.21 No.12, December 2021. S.657-663. Стаття проіндексована у наукометричній базі Web of Science.

2. Havlovska N., Illiashenko O., Konoplina O., Shevchuk I., Hlynska A., Pryt V. Strategic Adaptation as a Way of Managing Organizational Changes in the Context of Implementing a Safety Oriented Enterprise

- Management Approach. TEM JOURNAL-TECHNOLOGY EDUCATION MANAGEMENT INFORMATICS. 2020. 9 (3). P. 1053–1061. Авт.: с. 1053 Стаття проіндексована у наукометричній базі Web of Science.
3. Nikonenko U., Medynska T., Bilotskyi O., Baran M., Shevchuk I. Analysis of institutional factors as part of the component of economic freedom as a background of improvement of structural proportions in the context of improving governance. Business, Management and Education, 18(2), 206–225. Авт.: с. 206–207. Стаття проіндексована у наукометричній базі Scopus.
 4. Shevchuk I. V. Economic security as the basis of national security the United States of America. European Applied Sciences. Germany, Stuttgart, 2018. № 5. P.21–23.
 5. Shevchuk I. V. Geopolitical location of Japan as a factor of the transformational processes in the field of national economic security. The USA Journal of Applied Sciences. Germany, Stuttgart, 2018. № 1. P.18–19.
 6. Shevchuk I. V. National interests and national values in the system of national security of the state. European Applied Sciences. Germany, Stuttgart, 2018. № 2. P.10–13.
 7. Shtangret A., Melnyk N., Shevchuk I., Sydoruk I., Shyra T. Information Support for the Management of the Economic Security of High-tech Enterprises. Advanced Computer Information Technologies ACIT. IEE Czechoslovakia section. № 9. 2019. P. 350–354. Авт.: с. 352. Стаття проіндексована у наукометричній базі Scopus.
 8. Шевчук І. В. Implementation of foreign experience in securing the country's economic security: priorities for Ukraine. European Journal of Humanities and Social Sciences. Vienna, 2019. № 1. P. 192–195.
 9. Шевчук І. В. Вплив запуску газопроводу «Північний потік-2» на політичну ситуацію в ЄС та Україні. Університетські наукові записки. 2022. № 4 (88). С. 88-96.
 10. Шевчук І. В. Забезпечення економічної безпеки у Федеративній республіці Німеччина. Публічне управління та адміністрування в Україні. Одеса, 2018. Вип. 7. С. 77–80.
 11. Шевчук І. В. Загрози економічній безпеці України в умовах політико-економічних реалій. Університетські наукові записки. Хмельницький, 2018. № 1. С. 175–185.
 12. Шевчук І. В. Захист національних інтересів держави як імператив геостратегії України. Університетські наукові записки. Хмельницький, 2019. № 1–2 (69–70). С. 167–175.
 13. Шевчук І. В. Інноваційний розвиток національної економіки Китайської народної республіки як чинник забезпечення економічної безпеки держави. Право та державне управління. Запоріжжя, 2018. № 4. С. 120–123.
 14. Шевчук І. В. Китай як пріоритетний стратегічний партнер України в сфері економічної безпеки в умовах глобалізаційних викликів. Державне управління: удосконалення та розвиток. Київ, 2019. № 7. URL : <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=1463>.
 15. Шевчук І. В. Концептуальні основи системи економічної безпеки України. Публічне управління і адміністрування в Україні. Одеса, 2018. № 8. С. 109–112.
 16. Шевчук І. В. Корупційна складова як чинник дестабілізації та загроза економічній безпеці України. Державне управління: удосконалення та розвиток. Київ, 2017. № 12. URL :

<http://www.m.nayka.com.ua/?op=1&j=derzhavne-upravlinnya-udoskonalennya-ta-rozvytok&s=ua&z=1192>.

17. Шевчук І. В. Методичні засади оцінки економічної безпеки держави Право та державне управління. Запоріжжя, 2019. № 2 (35). Т. 2. С. 151–155.

18. Шевчук І. В. Механізми державного регулювання протидії загрозам національним інтересам України у сфері економічної безпеки. Університетські наукові записки. Хмельницький, 2019. Том 18. № 4 (72). С. 92–105.

19. Шевчук І. В. Нормативно-правове забезпечення економічної безпеки України в контексті захисту національних інтересів держави. Університетські наукові записки. Хмельницький, 2018. № 67–68. С. 313–321.

20. Шевчук І. В. Особливості державного регулювання національної економіки в умовах сьогодення. Актуальні питання у сучасній науці. 2024. № (25). С. 334–344. URL : <http://perspectives.pp.ua/index.php/sn/article/view/13048/13110>

21. Шевчук І. В. Роль національних інтересів в забезпеченні економічної безпеки України та формуванні державної політики. Право та державне управління. Запоріжжя, 2018. № 1 (30). Т. 2 С. 52–55.

22. Шевчук І. В. Стратегічні орієнтири України в сфері економічної безпеки в умовах глобалізаційних перетворень. Інвестиції: практика і досвід. Київ, 2019. № 14. С. 53–57.

23. Шевчук І. В. Сутність категорії «економічна безпека держави» в контексті захисту національних інтересів держави. Університетські наукові записки. Хмельницький, 2018. № 2 (66). С. 211–217.

24. Шевчук І. В., Мазурик С. В. Державне регулювання фінансових ринків в Україні: ризики та перспективи розвитку. Успіхи і досягнення у науці. 2024. № 5. С. 624–635. URL: <http://perspectives.pp.ua/index.php/sas/article/view/13405/13468>

25. Шевчук І.В., Омельчук Л.В. Системний аналіз сфери економічної безпеки України в умовах обмеженості ресурсів в контексті політики сталого розвитку та забезпечення економічної стійкості держави. СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ В ЦИФРОВОМУ СУСПІЛЬСТВІ. Том 3 (49), 2023. С.40-50.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Scopus Preview. URL: <https://www.scopus.com/>
2. Верховна Рада України. URL: <http://www.rada.gov.ua>
3. Державна науково-технічна бібліотека України. URL: <http://gntb.gov.ua/ua/>
4. Державна служба статистики України. URL : <http://www.ukrstat.gov.ua>
5. Дія. Цифрова освіта. URL: <https://osvita.diia.gov.ua/login>
6. Євростат. URL: <https://ec.europa.eu/eurostat>
7. Кабінет Міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua>
8. Міністерство аграрної політики та продовольства України. URL: <https://minagro.gov.ua/>
9. Міністерство економіки України. URL: <https://me.gov.ua/?lang=uk-UA>
10. Міністерство освіти і науки України. URL: <http://mon.gov.ua>
11. Міністерство фінансів України. URL: <http://www.minfin.gov.ua> .

	дисципліни проводиться у формах: 1. усне або письмове (у тому числі тестове) бліц-опитування здобувачів вищої освіти щодо засвоєння матеріалу попередньої лекції; 2. усне або письмове (у тому числі тестове) опитування на семінарських заняттях.
Лекційні заняття	Лекційне заняття 1 Тема 1. Фінансова безпека держави та її компоненти 1. Фінансова безпека в системі економічної безпеки держави 2. Складові фінансової безпеки держави та їх загальна характеристика 3. Національні інтереси у фінансовій сфері та загрози фінансовій безпеці держави в умовах глобалізації та воєнного стану. Лекційне заняття 2 Тема 2. Принципи регулювання фінансової безпеки держави 1. Нормативно-правове забезпечення регулювання фінансової безпеки держави 2. Суб'єкти забезпечення фінансової безпеки держави 3. Механізм, принципи забезпечення та методичні підходи до оцінки фінансової безпеки держави Лекційне заняття 3 Тема 3. Теоретичні засади забезпечення бюджетної безпеки держави 1. Поняття бюджетної безпеки держави та загрози національним інтересам у бюджетній сфері. 2. Критерії та індикатори оцінки бюджетної безпеки держави 3. Механізм забезпечення бюджетної безпеки держави Лекційне заняття 4 Тема 5. Банківська безпека держави 1. Безпека банківської системи як складова фінансової безпеки держави. 2. Систематизація загроз фінансовій безпеці комерційних банків. 3. Індикатори оцінки фінансової безпеки банківської системи та банківської діяльності. 4. Стратегія забезпечення банківської безпеки в Україні.
Семінарські заняття	Семінарське заняття 1 Тема 1. Фінансова безпека держави та її компоненти <u>Питання для усного опитування та дискусії</u> 1. Фінансова безпека як багаторівнева система, її суть. 2. Фінансова безпека в системі національної безпеки 3. Компоненти фінансової безпеки держави та їх загальна характеристика. 4. Суб'єкти забезпечення фінансової безпеки держави. 5. Чинники, виклики, ризики та загрози фінансовій безпеці в умовах глобалізації. 6. Систематизація загроз фінансовій безпеці. 7. Національні фінансові інтереси, їх класифікація 8. Фінансова безпека України в умовах воєнного стану. Методи навчання та форми поточного контролю 1) дискусійне обговорення проблемних питань – 2 бали;

	2) аудиторна письмова робота у формі виконання тестових завдань за темою заняття – 3 бали. Семінарське заняття 2 Тема 2. Принципи регулювання фінансової безпеки держави <i>Питання для усного опитування та дискусії</i> 1. Нормативно-правове забезпечення регулювання фінансової безпеки держави. 2. Основні положення Закону України «Про національну безпеку України». 3. Рівні фінансової безпеки держави: ключові поняття та система оцінки. 4. Методичні рекомендації щодо розрахунку рівня економічної безпеки України. 5. Методика розрахунку рівня економічної безпеки України. 6. Досвід ЄС та США у регулюванні фінансових ринків. Методи навчання та форми поточного контролю 1) дискусійне обговорення проблемних питань – 2 бали; 2) аудиторна письмова робота у формі виконання тестових завдань за темою заняття – 3 бали. Семінарське заняття 3 Тема 4. Боргова та валютна безпека держави <i>Питання для усного опитування та дискусії</i> 1. Боргова складова фінансової безпеки держави. 2. Ризики та загрози боргової складової національним економічним інтересам та фінансовій безпеці держави. 3. Критерії та індикатори оцінки боргової безпеки держави. 4. Боргова стратегія та механізм забезпечення боргової безпеки держави. 5. Сутність валютної безпеки в системі національної безпеки держави. 6. Валютна безпека держави, регіону, підприємства. 7. Внутрішні та зовнішні загрози валютної безпеки. 8. Індикатори валютної безпеки. 9. Напрями вдосконалення та підвищення валютної безпеки. Методи навчання та форми поточного контролю 1) дискусійне обговорення проблемних питань – 2 бали; 2) аудиторна письмова робота у формі виконання тестових завдань за темою заняття – 3 бали.
Самостійна робота здобувачів вищої освіти	Тема 1. Фінансова безпека держави та її компоненти <i>Завдання та методичні рекомендації до виконання самостійної роботи</i> Використовуючи дані Міністерства фінансів та Державної служби статистики України за останній звітний рік, розрахуйте такі показники: 1. Відношення обсягу державного боргу до ВВП (%). 2. Рівень дефіциту державного бюджету до ВВП (%). 3. Рівень перерозподілу ВВП через зведений бюджет (%). 4. Порівняйте отримані результати з граничними (критичними) значеннями, визначеними Методикою розрахунку рівня економічної безпеки України. Зробіть висновок, у якій зоні (безпечній, задовільній, критичній) перебуває кожен показник.

Тема 2. Принципи регулювання фінансової безпеки держави

Завдання та методичні рекомендації до виконання самостійної роботи

Розкрити зміст базових принципів через конкретні заходи державної політики.

Дано перелік основних принципів: законність, пріоритетність національних інтересів, системність, своєчасність, прозорість, наукова обґрунтованість.

Завдання: Для кожного принципу наведіть один приклад реального управлінського рішення або нормативного акта в Україні за останні 2 роки, який би демонстрував реалізацію цього принципу.

Тема 3. Теоретичні засади забезпечення бюджетної безпеки держави

Завдання та методичні рекомендації до виконання самостійної роботи

1. Побудуйте логіко-структурну схему, яка ілюструє, як порушення кожної з трьох функцій бюджету створює специфічні загрози бюджетній безпеці.

Наприклад: Провал фіскальної функції → дефіцит → зростання боргового навантаження → загроза дефолту.

2. Проаналізуйте теоретичну дилему: «Соціальна справедливість vs Фіскальна стійкість». Поясніть, чому з точки зору теорії надмірне виконання розподільчої функції (соціальні виплати) може підірвати бюджетну безпеку держави в довгостроковій перспективі.

3. Аргументуйте власну позицію щодо того, яка з функцій бюджету є пріоритетною для забезпечення безпеки в умовах повоєнного відновлення.

Тема 4. Боргова та валютна безпека держави

Завдання та методичні рекомендації до виконання самостійної роботи

Прогнозування впливу макроекономічних шоків на фінансову стабільність.

Умова: Поточний державний борг країни становить \$100 млрд. Частка боргу у валюті — 70%. Прогнозний курс національної валюти девальвує на 15%.

Завдання:

1. Розрахуйте, як зміниться обсяг державного боргу у гривневому еквіваленті після девальвації.

2. Обчисліть додаткові витрати бюджету на обслуговування боргу.

3. Запропонуйте стратегію «боргового маневру» для мінімізації ризиків дефолту.

Тема 5. Банківська безпека держави

Завдання та методичні рекомендації до виконання самостійної роботи

Дослідити принцип «Адаптації до міжнародних стандартів».

Україна перебуває у процесі вступу до ЄС. Одним із принципів регулювання фінансової безпеки в ЄС є принцип «фіскальної відповідальності» (критерії Маастрихта).

Завдання:

1. Порівняйте українські підходи до регулювання дефіциту бюджету з європейськими нормами (дефіцит не більше 3% ВВП, борг не більше 60% ВВП).

2. Напишіть коротке есе на тему: «Які принципи регулювання

фінансової безпеки України потребують найбільшої трансформації для відповідності стандартам ЄС?».

Індивідуальні завдання

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) здобувача наукового ступеня доктора філософії денної форми навчання виконується у межах годин, відведених для самостійної роботи навчальним планом.

Методичні рекомендації до виконання індивідуального завдання

Індивідуальне навчально-дослідне завдання виконується у вигляді наукової роботи. Тема наукової роботи обирається здобувачем наукового ступеня доктора філософії денної форми навчання добровільно з наведеного нижче переліку та закріплюється за ним науково-педагогічним працівником на початку семестру. Наукова робота – це самостійно виконане наукове дослідження певної проблеми, яке відповідає науковим принципам, має певну структуру, містить результат власного пошуку та обґрунтовані висновки. Підготовка ІНДЗ у такій формі передбачає:

1. підбір та опрацювання літератури за темою наукової роботи;
2. складання плану роботи (*вступ, перше питання – розкриття теоретичних аспектів проблеми, друге питання – аналіз фактичних та статистичних даних, висновки, список використаної літератури та інформаційних джерел*);
3. виклад основних ідей та пропозицій авторів.

Форма контролю – перевірка правильності виконання ІНДЗ із врахуванням самостійності, творчості та правильності розрахунків. Результати наукової роботи можуть публікуватись у вітчизняному чи закордонному науковому виданні у вигляді статті, доповідатись на міжнародній, всеукраїнській чи університетській конференціях з публікацією або без публікації тез.

Теми наукових робіт

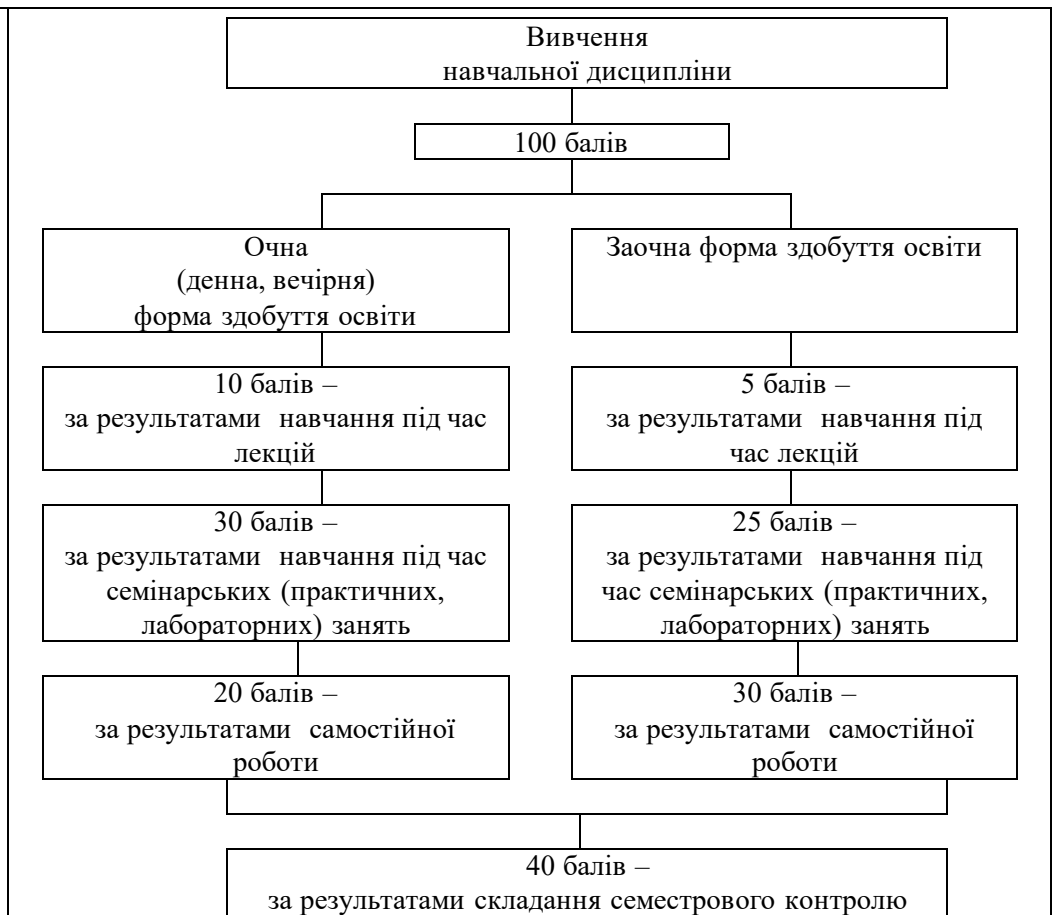
1. Стратегічні пріоритети забезпечення фінансової безпеки України в умовах повоєнного відновлення.
2. Механізми управління міжнародною фінансовою допомогою: прозорість, підзвітність та безпека.
3. Вплив зовнішнього державного боргу на фінансовий суверенітет та безпеку держави в умовах глобальних криз.
4. Фінансова стійкість держави як основа національної безпеки в умовах тривалого воєнного стану.
5. Дієвість податкової політики в системі зміцнення фінансової безпеки держави: антикорупційний аспект.
6. Механізми мінімізації бюджетного дефіциту та його вплив на макрофінансову стабільність країни.
7. Бюджетно-податкова безпека крізь призму реформування митної системи України.
8. Фінансова безпека територіальних громад: інструменти моніторингу та оцінки в умовах децентралізації.
9. Забезпечення стійкості банківської системи як підґрунтя фінансової безпеки держави в умовах фінансової турбулентності.
10. Валютна безпека держави: інструменти регулювання в умовах лібералізації капітальних потоків.
11. Інвестиційна безпека держави: механізми захисту від зовнішніх фінансових шоків та втечі капіталу.
12. Роль фондового ринку у забезпеченні фінансової стійкості та

	економічного зростання держави. 13. Механізми детінізації економіки як інструмент зміцнення фінансового потенціалу держави. 14. Удосконалення системи фінансового моніторингу в контексті протидії легалізації доходів, одержаних злочинним шляхом. 15. Фінансова безпека держави в системі боротьби з організованою злочинністю та тероризмом. 16. Протидія корупційним ризикам у сфері публічних закупівель як умова фінансової стабільності. 17. Вплив цифровізації фінансових послуг та технологій (FinTech) на рівень фінансової безпеки держави. 18. Кіберзахист критичної фінансової інфраструктури в системі національної безпеки. 19. Криптовалюти та віртуальні активи: загрози та можливості для фінансової безпеки держави. 20. Гармонізація системи фінансової безпеки України з вимогами та стандартами Європейського Союзу.
--	---

Політика та контроль

Політика щодо дедлайнів та здобуття балів за пропущені заняття	Перескладання лекцій та семінарських занять відбувається у порядку, визначеному Положенням про організацію освітнього процесу у Хмельницькому університеті управління та права імені Леоніда Юзькова, затверджене рішенням вченої ради від 29.08.2025 р., протокол №1, введене в дію наказом від 29.08.2025 р. № 523/25 (https://surl.li/liuxqd) (у новій редакції). Перескладання лекції: виконання завдання за темою пропущеної лекції. Перескладання семінарських занять: усне опитування по питаннях семінару.
Підсумковий контроль	Питання для підсумкового контролю 1. Фінансова безпека в системі економічної безпеки держави 2. Складові фінансової безпеки держави та їх загальна характеристика 3. Національні інтереси у фінансовій сфері та загрози фінансовій безпеці держави в умовах глобалізації та воєнного стану. 4. Фінансова безпека як багаторівнева система, її суть. 5. Чинники, виклики, ризики та загрози фінансовій безпеці в умовах глобалізації. 6. Систематизація загроз фінансовій безпеці. 7. Національні фінансові інтереси, їх класифікація. 8. Фінансова безпека України в умовах воєнного стану. 9. Нормативно-правове забезпечення регулювання фінансової безпеки держави. 10. Суб'єкти забезпечення фінансової безпеки держави. 11. Механізм, принципи забезпечення та методичні підходи до оцінки фінансової безпеки держави. 12. Основні положення Закону України «Про національну безпеку України». 13. Рівні фінансової безпеки держави: ключові поняття та система оцінки. 14. Методичні рекомендації щодо розрахунку рівня економічної безпеки України. 15. Методика розрахунку рівня економічної безпеки України.

	16. Досвід ЄС та США у регулюванні фінансових ринків. 17. Поняття бюджетної безпеки держави та загрози національним інтересам у бюджетній сфері. 18. Критерії та індикатори оцінки бюджетної безпеки держави. 19. Механізм забезпечення бюджетної безпеки держави. 20. Індикатори оцінки бюджетної безпеки держави (рівень перерозподілу ВВП через бюджет, структура доходів і видатків бюджету, рівень дефіциту бюджету, співвідношення у перерозподілі між державним і місцевими бюджетами). 21. Основні чинники бюджетної безпеки держави. 22. Основні напрями подолання дефіциту бюджету. 23. Джерела фінансування бюджетного дефіциту. 24. Зміцнення дохідної бази бюджету. Оптимізація державних видатків. 25. Головні заходи для досягнення бюджетної безпеки. 26. Класифікація основних загроз бюджетній безпеці держави. 27. Проблеми забезпечення бюджетної безпеки держави в умовах воєнного стану. 28. Боргова складова фінансової безпеки держави. 29. Ризики та загрози боргової складової національним економічним інтересам та фінансовій безпеці держави. 30. Критерії та індикатори оцінки боргової безпеки держави. 31. Боргова стратегія та механізм забезпечення боргової безпеки держави. 32. Сутність валютної безпеки в системі національної безпеки держави. 33. Валютна безпека держави, регіону, підприємства. 34. Внутрішні та зовнішні загрози валютної безпеки. 35. Індикатори валютної безпеки. 36. Напрями вдосконалення та підвищення валютної безпеки. 37. Безпека банківської системи як складова фінансової безпеки держави. 38. Систематизація загроз фінансовій безпеці комерційних банків. 39. Індикатори оцінки фінансової безпеки банківської системи та банківської діяльності. 40. Стратегія забезпечення банківської безпеки в Україні.
Критерії оцінювання	1. Положення про організацію освітнього процесу у Хмельницькому університеті управління та права імені Леоніда Юзькова, затверджене рішенням вченої ради від 29.08.2025 р., протокол №1, введене в дію наказом від 29.08.2025 р. № 523/25 (https://surl.li/liuxqd) (у новій редакції). 2. Положення про систему рейтингового оцінювання результатів освітньої діяльності здобувачів вищої освіти у Хмельницькому університеті управління та права наказом від 19.02.2019 р. №74/19 (http://www.univer.km.ua/page/Polozhennya_ratings.pdf) Нарахування балів здобувачам вищої освіти з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до такої схеми:

Обсяг балів, здобутих здобувачем вищої освіти під час **лекцій** з навчальної дисципліни, визначається у пропорційному співвідношенні до кількості відвіданих лекцій. Загальна кількість балів визначається за формулою:

$$\sum_{\text{л}} = \Phi_{\text{л}} / \Pi_{\text{л}} \times \text{Мах}, \text{ де:}$$

$\sum_{\text{л}}$ – загальна кількість балів;

$\Phi_{\text{л}}$ – кількість фактично відвіданих лекцій;

$\Pi_{\text{л}}$ – планова кількість лекцій, визначена робочою програмою;

Мах – максимальна кількість балів, яку здобувач вищої освіти може отримати за роботу на лекціях.

Кількість балів, здобутих здобувачем вищої освіти під час **семінарських** (практичних, лабораторних) занять з навчальної дисципліни, визначається за формулою:

$$\sum_{\text{с}} = (B_1 + B_2 + \dots + B_n) / n \times K, \text{ де:}$$

$\sum_{\text{с}}$ – загальна кількість балів;

B – кількість балів, отриманих на одному занятті;

n – кількість семінарських (практичних, лабораторних) занять, визначених робочою програмою;

K – коефіцієнт, який, як правило, дорівнює 7 (для денної форми здобуття освіти) або 6 (для заочної форми здобуття освіти).

Коефіцієнт K може бути іншим з урахуванням специфіки навчальної дисципліни.

За результатами семінарського (практичного, лабораторного) заняття здобувачеві вищої освіти до відповідного документа обліку успішності виставляється кількість балів від 0 до 5 числом, кратним 0,5, яку він отримав протягом заняття.

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів вищої освіти наведені у п. 4.3.8. Положення про організацію освітнього процесу в Хмельницькому університеті управління та права.

Обсяг балів за самостійну роботу розподіляється пропорційно за два завдання, що складається з: 1) визначених для самостійної роботи питань за темами навчальної дисципліни, що виконуються у письмовій формі; 2) одного індивідуального завдання, яке виконується в письмовій формі у вигляді наукової роботи за обраною темою. Кожне питання, виконане у письмовій формі, самостійної роботи оцінюється максимально одним балом відповідно до критеріїв. Критерії оцінювання знань за самостійну роботу здобувачів вищої освіти наведені у п.4.3.15. Положення про організацію освітнього процесу в Хмельницькому університеті управління та права. За виконання першого завдання здобувач вищої освіти може одержати максимально 15 балів. За виконання другого завдання здобувач вищої освіти може одержати максимально 15 балів.

Загалом за виконання самостійної роботи здобувач вищої освіти наукового ступеня доктора філософії заочної форми навчання може одержати максимально 30 балів.

Перерозподіл балів, в межах максимально можливої кількості їх одержання за виконану самостійну роботу, наведено в табл. 1.

Таблиця 1. Розподіл балів для самостійної роботи

№ з/п	Алгоритм нарахування балів	Номер теми					Усього балів
		1.	2.	3.	4.	5.	
1.	Максимальна кількість балів за одну письмову роботу з відповідної теми	3	3	3	3	3	15
2.	Максимальна кількість балів за індивідуальне завдання	15					15
	Усього балів						30

За семестровий контроль, що проводиться у формі заліку здобувач вищої освіти може максимально одержати 40 балів. Шкала визначення кількості балів та критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти за результатами семестрового контролю, подана у табл. 4.6 підпункту 4.5.1 Положення про організацію освітнього процесу в Хмельницькому університеті управління та права (затвердженого 29 серпня 2025 року, протокол № 1).

Структура залікового білету включає 40 тестових завдань різної складності. Максимальна кількість балів за відповідь на тестові завдання складає 40 балів.

Підсумовування балів за результатами вивчення навчальної дисципліни здійснюється як правило, на підставі результатів поточного контролю;

Семестрова оцінка із залікової навчальної дисципліни (за умови, що здобувачем вищої освіти за поточний контроль накопичено 36 і більше балів) обчислюється за формулою:

$$\sum c = \text{Бпк} \cdot 100 / 60, \text{ де:}$$

$\sum c$ – загальна кількість балів;

Бпк – кількість балів, отриманих за поточний контроль.

Здобувач освіти, який бажає отримати підсумковий бал вищий за

	розрахунковий (відповідно до зазначеної формули) із залікової навчальної дисципліни, має право скласти семестровий залік. У такому разі семестрова оцінка із залікової навчальної дисципліни обчислюється шляхом додавання накопичених здобувачем освіти балів з поточного та семестрового контролю. У разі отримання здобувачем вищої освіти на заліку підсумкової оцінки, що є нижчою ніж розрахункова, йому виставляється розрахункова оцінка.
Можливість визнання результатів неформальної освіти	Здобувачу вищої освіти визнаються результати неформальної освіти за тематикою, пов'язаною з навчальною дисципліною, у порядку, визначеному Положенням про порядок визнання результатів навчання у Хмельницькому університеті управління та права імені Леоніда Юзькова, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти ((https://surl.li/fxneax) (за умови наявності сертифікату). Кількість зарахованих балів залежить від тематики онлайн курсу. Здобувачу вищої освіти можуть визнаватись результати участі у: конкурсі, науково-практичній конференції, тренінгу, турнірі, брейн-рингу тощо. Оцінювання результатів неформальної та/або інформальної освіти здійснюється відповідно до обсягу та складності виконаних завдань, а кількість балів визначається викладачем навчальної дисципліни.
Політика академічної доброчесності	Розділ «Академічна доброчесність» на сайті Університету http://univer.km.ua/page.php?pid=188
Політика врегулювання конфліктів	Етичний кодекс Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова, затверджений рішенням вченої ради університету 27 травня 2020 року, протокол № 9, введений в дію наказом від 27.05.2020 р. № 201/20 (http://univer.km.ua/doc/Etichniy_kodeks.pdf)
Зворотній зв'язок	1. Під час аудиторних занять, консультацій. 2. За допомогою анкетування після завершення вивчення навчальної дисципліни, регулярних анкетувань здобувачів вищої освіти, що проводяться в університеті.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

РОЗРОБНИКИ	завідувач науково-дослідної частини, професор кафедри публічного управління та адміністрування, доктор економічних наук, професор Інна ШЕВЧУК
ГАРАНТ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ	Професор кафедри фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку, доктор економічних наук, професор Віктор СИНЧАК
СХВАЛЕНО	рішення кафедри публічного управління та адміністрування 24 жовтня 2025 року, протокол № 3.